

Членовете на Европейския Парламент приеха нова директива за признаване на професионалната квалификация в ЕС.

Директивата цели да улесни труда на специалистите в различни области в ЕС, като се отстранят сегашните национални ограничения.

ПРИЗНАВАНЕ НА БЪЛГАРСКИ ДИПЛОМИ И КВАЛИФИКАЦИИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ - ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ И ЧЕСТО ЗАДАВАНИ ВЪПРОСИ

1. ЕС одобри взаимното признаване на професионалната квалификация

Източник: БНР, 07.06.2005 г.

ЕС окончателно одобри директивата за взаимно признаване на професионалната квалификация, което ще улесни европейците да работят в чужбина.

На заседанието, проведено в понеделник в Люксембург, европейските министри по въпросите на конкурентоспособността приеха общо становище с квалифицирано мнозинство и по този начин утвърдиха текста, който на 11 май бе приет на второ четене в Европейския парламент.

Германия и Гърция гласуваха против директивата, а Люксембург се въздържа.

Директивата ще влезе в сила до две години за всичките 25 членки на ЕС.

Тя улеснява работещите в сферата на услугите, като например архитекти, медицински сестри, водопроводчици или ски-учители, да упражняват професията си извън собствената си държава.

Директивата важи за работещите на трудов договор, самоосигуряващите се и свободните професии. Предвижда се да има специална комисия, която да приравнява професионалните дипломи от различните държави.

От директивата са изключени професиите, свързани с упражняване на държавна власт, като полицаи, съдия, нотариус или държавен одитор.

2. Обща система за признаване на дипломи и професионални квалификации на ЕС и пътят на България за включване в нея

Източник: Министерство на образованието и науката на РБ

В края на м. май тази година /2005 г./ правителството на България завърши успешно преговорите с Европейската комисия по една от основните глави на европейската нормативна уредба, регулираща правото на свободно движение на граждани в рамките на ЕС – “Свободно движение на хора”.

Свободното движение на хора или правото на работници и лица със свободни професии да живеят и работят в друга държава членка е една от четирите основни свободи, залегнали в Договора за създаване на Европейската икономическа общност (т.нар. Римски договор, подписан през 1957 г.). Свободното движение е фундаментално право на всеки гражданин на ЕС. Признаването на дипломи и професионални квалификации е изключително важен сектор в контекста на социално-икономическата проблематика, свързана със свободата на движение.

Взаимното признаване на дипломи и професионални квалификации е подсектор, който търси решение на един сериозен социален феномен – възможността на личността да упражнява професията, за която е получена квалификация. Правният апарат на този подсектор предлага решение на проблемите, отнасящи се до процедурите за признаване, като предвиждане на механизъм за тяхното опростяване.

В рамките на голямата тема, обект на разглеждане на подкомитет "Вътрешен пазар", и като част от сектор 3 “Свободно движение на хора”, подсектор “Взаимно признаване на дипломи и професионални квалификации” регламентира областта на признаването на квалификация с цел придобиване на право за упражняване на професия, а не с цел последващо обучение. Този сектор регулира единствено признаването на т.нар. "регулирани професии" – по силата на общностното право това е професионална дейност, за която в дадена държава членка се изисква

посредством закони, нормативни или административни разпоредби притежаването на диплома.

Правното регулиране на подсектор "Взаимно признаване на дипломи и професионални квалификации" се разпределя в две основни групи. Първата от тях засяга мерките за изграждане и въвеждане на обща система за признаване на дипломи и други документи за придобита квалификация или успешно завършен цикъл на обучение за придобиването на право за упражняване на регулирана професия – или това са т.нар. "общосистемни директиви". Втората група включва правни актове, отнасящи се до няколко конкретни направления на професионална дейност от областта на регулираните професии – или "секторни директиви". В нея се съдържат мерките на ЕС, които регулират улесняването на свободното движение, взаимното признаване, ефективното право на установяване и свободата за предоставяне на услуги на адвокати (Директиви 77/249/ЕЕС и 98/5/ЕС), архитекти 4 (Директива 85/384/ЕЕС), лекари (Директива 93/16/ЕЕС), стоматолози (Директиви 78/686/ЕЕС и 78/687/ЕЕС), медицински сестри (Директиви 77/452/ЕЕС; 77/453/ЕЕС и 89/595/ЕЕС), акушерки (Директиви 80/154/ЕЕС; 80/155/ЕЕС и 80/1273/ЕЕС), фармацевти (Директиви 85/432/ЕЕС и 85/433/ЕЕС) и ветеринари (Директиви 78/1026/ЕЕС и 78/1027/ЕЕС).

Списъкът от нормативни мерки от първостепенно значение (мерките, с които националните законодателства трябва да бъдат хармонизирани) на разглеждания подсектор съдържа 31 нормативни акта, от които преобладаващата част са директиви на Съвета на министрите на ЕС.

Целта на директивите в областта на взаимното признаване на дипломи и професионални квалификации е да улеснят хората, които искат да упражняват регулирана професия в страна членка, различна от страната по произход.

Тема на настоящото представяне е първата група нормативни актове, свързани с общата система за признаване.

ЕС е приел до момента пет общосистемни директиви – 89/48/ЕЕС, 92/51/ЕЕС, 2001/19/ЕС, 99/42/ЕС и 2000/5/ЕС. Общосистемните директиви се прилагат към всички професии, регулирани в съответната държава, за които няма

приети секторни директиви. Списъкът и характерът на регулираните професии са различни за всяка държава.

Основният принцип, защитаван от директивите на ЕС в разглежданата област, се състои в това, че човек, който е квалифициран да упражнява дадена професия в своята 5 страна, може да упражнява тази професия и във всички останали страни членки на ЕС и Европейската икономическа зона /Норвегия, Исландия и Лихтенщайн/.

89/48/ЕЕС

Първата общосистемна директива за признаване на дипломи за висше образование, придобито след успешно завършване на професионално образование и обучение, се прилага, ако за упражняването на регулираната професия в приемащата страна се изисква висше образование с минимална продължителност три години. В Швеция, напр., има 18 регулирани професии, в Холандия са 82.

92/51/ЕЕС

Втората общосистемна директива допълва първата и се прилага в случаи, когато професионалната квалификация е получена след завършено средно образование, но извън системата на висшето образование

- Обучение в системата на образованието след средно образование, допълнено с професионално обучение или практика.

2001/19/ЕС

С третата общосистемна директива са приети изменения в някои от членовете на предходните две директиви, както и на някои от секторните директиви. Сред някои от по-важните изменения, приети с новата директива са:

1) Директива 89/48/ЕЕС

- 6 - към Чл. 1 на директивата се добавя определение за “професионално образование и обучение”;

- към Чл. 3(b) се добавя уточнението, че приемащата страна не може да изисква двугодишен професионален опит, придобит през последните 10 години, когато квалификацията или квалификацията, които е придобил кандидатстващият,

са били получени след завършване на курс на обучение по регулирана професия. В Чл. 4(1)(b) се добавя задължение на приемащата страна да провери дали и в каква степен знанията, придобити от кандидата в рамките на неговия професионален опит, покриват материите, които съществено се отличават от тези, които покрива дипломата, получената в приемащата държава членка.

99/42/ЕС

Тази директива е приета във връзка с Общата програма за премахване на пречките за свободно предоставяне на услуги и свободата на установяване и допълва първите две общосистемни директиви, като покрива следните по-важни сектори от дейности: производствена и преработвателна индустрия (производство и занаятчийство); хранително-вкусова промишленост; организиране на туристически маршрути и пътувания (части или цялостни маршрути, транспортиране, екскурзии, престой и т.н.); търговия (амбулантна и улична търговия); посредническа дейност (за сключване на договори, за транспортни услуги, при търговски транзакции); продажба на едро и посредническа дейност при търговия с въглища; търговия на дребно и др. Директивата се отнася предимно до професионална дейност, която води до упражняването на дейност в качеството на независимо или самонаето лице, за която законодателството предвижда, че лицето се квалифицира чрез практически опит.

2000/5/ЕС

Директивата приема изменения в Анекси С и D към Директива 92/51/ЕЕС, които се отнасят до промени в списъците на регулираните професии в някои от страните членки. За улесняване на процедурите по признаване на квалификация между нордическите страни са сключени отделни допълнителни Споразумения относно възможностите за практикуване на някои професии, напр.:

- относно приравняването на квалификации, получени след завършване на курс на висше образование с продължителност три години от гражданин на една от нордическите страни с цел назначаване на работно място във всяка от тези страни; основните положения на това споразумение се съдържат и в законодателството;

- относно учителските професии и професиите от сферата на здравеопазването – на основата на тези споразумения гражданин на някоя от нордическите страни може да получи квалификация, приравнена в процеса на неговото обучение с образованието в друга нордическа страна; основните положения на споразуменията се съдържат и в законодателството.

В Холандия съществува различие между общо 8 академично и професионално признаване, от една страна, и признаване на регулирана професия, от друга. В Португалия академичното и професионалното признаване се регулират със съответни закони. Законът за професионално признаване транспонира директива 89/48/ЕЕС. Във Финландия академичното признаване включва само оценяване на образователната квалификация. Професионалното признаване включва оценяване на образователна квалификация, трудов опит, професионални компетенции, както и други квалификации, които имат отношение към признаването на професионална квалификация.

Разбира се, като всяка система на регулация и нормативните актове на общностното право се доразработват и усъвършенстват. На проведените през м. март т.г. технически консултации между представители на ЕК и българското правителство по главата във връзка с преговорите по нейното затваряне експерти от Комисията информираха българската страна за възможността в близките 2 години да бъде приета нова уредба в някои сектори, вкл. и в подсектор "Взаимно признаване на квалификации". Вече е разработен проект на директива, която евентуално ще замени всички действащи в момента документи.

До кого са адресирани и как се прилагат директивите?

- Приетите директиви се прилагат към гражданите на страните членки на ЕС и към гражданите на ЕИЗ 9 - (Исландия, Норвегия и Лихтенщайн).

- За да бъде обект на регулиране от директивите, професионалното образование и обучение трябва да е придобито в някоя от страните членки на ЕС или на ЕИЗ и да бъде удостоверено с национална диплома или сертификат.

- Директивите се прилагат към граждани на ЕС, които искат да упражняват дадена професия в държава, различна от държавата, където е получено обучението. Директивите се прилагат както към назначени, така и към самонаети лица.

- Квалификация, получена от гражданин на страна членка на ЕС или ЕИЗ извън националната образователна система, например, бакалавърска степен от САЩ, не се покрива автоматично от директивите.

Какво включват директивите?

Общосистемните директиви осигуряват правото на всеки гражданин на ЕС да упражнява дадена професия във всички страни членки на ЕС. Въпреки това, за да се осигури това право, трябва да бъдат изпълнени следните условия:

1) Ако професията е регулирана в приемащата страна, а не е регулирана в държавата, където е получена квалификацията, може да бъде изискано лицето да е практикувало същата професия поне две години в периода от последните десет години.

2) Ако полученото образование и обучението е по- 10 кратко от изискваното в приемащата страна с повече от една година, властите могат да изискат от кандидатстващия професионален опит най-много два пъти по-дълъг от продължителността на разликата между периодите на обучение, но не повече от 4 години.

3) Ако съществуват значителни различия в съдържанието на полученото образование и обучение с изискванията на приемащата страна, може да бъде изискано полагането на т.нар. “тест за годност” или на “период на адаптация” с продължителност най-много 3 години.

За да се спазва принципът за недискриминация по отношение на националност, не е разрешено дадени професии да могат да се практикуват само от гражданите на съответна държава. Единственото изключение от този принцип са държавните служби към изпълнителната власт, това са службите на полицията, правната система и някои висши постове на администрацията.

Компетентни органи, процедури по признаване и информационно обслужване

Всяка от страните членки на ЕС и ЕИЗ определя координираща институция /организация/, отговорна за разпространяването на информация по общосистемните директиви⁵. В нея може да се получи информация относно институциите, към които трябва да се обърне лицето, за да получи разрешение да практикува професията си в приемащата страна. Правото да се упражнява дадена професия се определя във всеки конкретен случай от компетентен орган, който взема решения в рамките на своите отговорности.

В Холандия компетентен орган за прилагането на общосистемните директиви и разработването на двете национални закона, които включват изискванията на директивите, е Министерството на образованието, културата и науката, но има определени и т.нар. секторни координатори, отговарящи за прилагането на директивите на ниво компетентни власти (обикновено, министерствата, отговорни за признаването и упражняването на съответната професия).

Във Великобритания професионални съюзи, асоциации или организации могат да бъдат компетентните органи за признаването на дадени професии.

В Швеция за координираща институция е определена Националната агенция за висше образование.

Във Финландия за признаване на квалификация в областта на здравеопазването – решението за даване право на упражняване на професия се взема от Официалните власти по правни въпроси в областта на медицината.

В Португалия прилагането на компенсаторни мерки (период на адаптация и тест за годност) влиза в отговорностите на компетентните органи, които взимат решения по признаването на квалификацията. Компенсаторните мерки се прилагат отново в случаите, когато компетентният орган установи съществени различия в съдържанието и продължителността на образованието и обучението на кандидата в сравнение с курса на обучение в Португалия .

В Литва са в сила различни закони, регулиращи академичното и професионалното признаване. 15 компетентни органи отговарят за

професионалното признаване, което се регулира със Закон за професионалното признаване.

БЪЛГАРИЯ

Законодателните инициативи в областта на признаването на дипломи и професионални квалификации, предприети в изпълнение на изискванията, вложени в общосистемните директиви на Съвета на ЕС (89/48/ЕИО и 92/51/ЕЕС) се развиват в две основни направления. От една страна, се обновява значителна част от правната рамка, регламентираща процедурите по признаването. За да бъде постигнато хармонизиране на националното законодателство с правните норми на Общността, бяха внесени изменения и допълнения в някои основни нормативни актове и бяха разработени нови закони. От друга страна, процесът на сближаване на националното законодателство с нормативната уредба на ЕС продължи с разработването на подзаконови нормативни актове, допълващи и осигуряващи практическото прилагане на вече изградената законова база.

Процедурата по признаване на висше образование се организира и провежда от Министерството на образованието и науката като решенията по признаване се взимат от комисия, назначена със заповед на Министъра на образованието и науката.

Осигуряването на качество на образованието е едно от основните изисквания към националните образователни системи, оказващо пряко влияние върху въпросите на 13 взаимното признаване на дипломи и професионални квалификации. Един от факторите, които влияят върху качеството на образованието в българските висши училища, е системата за вътрешна оценка.

В процес на подготовка са държавни изисквания, регулиращи придобиването на висше образование по образователно-квалификационни степени. Един от първите проекти на държавни изисквания за регулираните професии ще бъде наредбата за придобиване на висше образование в областта на архитектурата.

Едни от последните изменения на Закона за висшето образование въвеждат определение за “регулирана професия”, което предоставя необходимата правна основа за по-нататъшно оформяне на нормативните документи, свързани с процедурите по признаване на специалностите от регулираните професии.

Съгласно чл. 41 на Закона за професионалното образование и обучение към Министерски съвет е създадена Национална агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) /ПМС № 32 от 17. 03. 2000 г./. Очакваните промени в системата на професионалната подготовка са насочени главно към постигането на по-голяма мобилност и адаптивност на обучаваните в новите условия, към децентрализацията и демократизацията на системата за професионално обучение и не на последно място към създаване на условия за преквалификация и за обучение през целия живот.

Един от основните проблеми, по които работи в момента Министерство на образованието и науката и по препоръка на Европейската комисия, е осигуряването на правно разграничаване между “академично” и “професионално” признаване на квалификациите от регулираните професии. Решаването на този проблем не само ще подпомогне успешната интеграция на България в системата на признаване на квалификациите в рамките на Общността, но и ще допълни националното ни законодателство с един важен механизъм, който, от една страна, ще улесни процедурата по признаване от гл.т. на кандидатстващия за работа, а, от друга, ще гарантира необходимото ниво на професионални компетенции.

3. Какво представлява преходният период за свободното движение на работници между новите страни членки и настоящите?

Източник: Делегация на Европейската комисия в България

Сключеното между настоящите страни членки и страните кандидатки преходно споразумение за свободното движение на работници принципно означава, че понастоящем действащата система, според която лица от страните кандидатки трябва да имат разрешително за работа в ЕС, ще продължава да е в сила за известен брой години след приемането на страните в ЕС. Това важи не само за работници, а и за всички лица, които желаят да сключат договор за работа с работодател от някоя от настоящите страни членки. Тази система е валидна за всички държави, като има идея постепенно да се премине към единна система на ЕС, според която

хората ще могат свободно да получават работа във всяка страна от Съюза. Последното е една доста радикална промяна за Съюза, като се има предвид, че досега промените са се правили постепенно в първоначалните страни членки и новоприети страни. Например, когато Испания и Португалия влизат в ЕС, за тях е приет преходен период от 7 до 10 години, който впоследствие е съкратен. Тази ситуация може да се подобри, защото страните членки са поели ангажимент да се опитат да увеличат правото на достъп до трудовите си пазари, а също така нямат право да отнемат вече дадени права. Приетото “правило за преференции” означава, че когато дадена работа е предложена на чужденец, гражданите от страните кандидатки имат предимство пред лица от страни, които не са членки на ЕС. В Германия и Австрия – двете страни членки, които традиционно приемат най-голям брой хора на трудовите си пазари, може да се приложи същата система на постепенни промени за някои специфични случаи, като напр. за компании от бъдещите страни членки, които искат да изпращат работници за построяването на дадена сграда. Въпреки че това е предлагане на услуги, може да става въпрос за значителен брой работници, които ще работят в Германия или Австрия и по този начин това много прилича на получаване на работа в тези страни. Списъкът с областите, за които ще важи ограничението, което по същество представлява защитна мярка, ще бъде приложен към Договора за присъединяване. През първите две години след приемането на новите страни членки, настоящите страни членки ще допускат работници от новоприетите страни, като се съобразяват с националното си законодателство, а не със законодателството на Общността за свободно движение на работници. Две години след присъединяването Комисията ще изготви доклад за положението и страните членки ще заявят каква система желаят да прилагат за в бъдеще. Комисията очаква, че много малко страни членки ще запазят разрешителния режим за работа, докато в останалите страни хората от бъдещите страни членки ще могат напълно свободно да получават работа. Тези страни ще запазят само правото за прилагане на “защитна мярка”; това означава, че те могат отново временно да въведат разрешителни за работа в случаи на неочаквани сътресения на пазара на труда в даден район или професия. Такива защитни мерки съществуваша и в миналото, но те никога не са били прилагани.

След още три години останалите страни членки отново ще бъдат поканени да отворят изцяло трудовите си пазари; те могат да удължат разрешителния режим за работа само в случаи, когато има сериозни сътресения на трудовите им пазари, или съществува реална опасност за това. При всички случаи обаче, след още две години нито една страна членка няма да има право да иска разрешителни за работа. Преходните периоди не се отнасят до Малта и Кипър. По този начин движението на лица между Малта и Кипър и настоящите страни членки, а и бъдещите страни членки, ще бъде напълно свободно. Малта обаче има право да приложи защитни мерки, ако се появи опасност от наплив на работници в страната; такива страхове са напълно обясними, като се има предвид мащаба на пазара на труда в Малта.

4. Какво трябва задължително да направят хората от новите страни членки, които желаят да работят в друга страна членка?

Източник: Делегация на Европейската комисия в България

Гражданите, които желаят да работят в друга страна, трябва много добре да се информират за действащите разпоредби в страната, където желаят да отидат. Досега базисната юридическа рамка беше еднаква за целия ЕС (и за Европейската икономическа зона), макар че може да има различия в процедурите. Обаче положението няма да е еднакво в ЕС по време на преходния период, затова лицата, които искат да се преместят в друга страна, ще трябва предварително да проверят какви са конкретните изисквания. Подобна информация ще се предоставя от правителствените служби, които се занимават с въпросите за заетостта на населението. Уебсайтът Europe Direct предлага подробна информация за работа в друга страна членка на:

http://europa.eu.int/europedirect/en/index_en.html В него има рубрика Диалог с гражданите (Dialogue with citizens <http://citizens.eu.int>), която съдържа и списък с контакти, към които трябва да се обърнат желаещите да работят в дадени страни членки. Информацията на сайта е публикувана на всички официални езици на ЕС. Публикувана е също така информация за законодателството на Общността във

връзка с разпоредбите, отнасящи се до гражданите, както и отпратки към сайтовете на националните администрации, където може да се провери точно положението във всяка страна членка.

5. Какво трябва да направи един гражданин на ЕС, за да работи в друга страна членка?

Източник: Делегация на Европейската комисия в България

Всеки гражданин на ЕС може да кандидатства за работа в друга страна членка, и ако му бъде предложена работа, да отиде в съответната страна и да започне работа. Гражданите също така имат право да отидат в друга страна членка, за да си търсят работа, като приетият за това срок е обикновено 6 месеца. Лицата трябва да спазват процедурите за регистрация, валидни в дадената страна членка. За повечето страни тези процедури включват регистрация на лицата от съответните власти (полиция, имиграционни служби и др.). Те съответно може да издават документи за самоличност или карти за право на пребиваване. Обикновено работодателят урежда всички формалности по назначаването на работника. При постъпване на работа в друга страна, работникът трябва да представи на новия работодател препоръки от предишния си работодател, каквато е и процедурата, когато този работник сменя работа в собствената си страна.

? Описание на необходимите формуляри може да се намери на уебсайта Europe Direct , рубрика за национална информация, в която трябва да изберете страната, за която желаете да получите информация:
<http://europa.eu.int/citizens/index en.html>

? Може да има някои различия, но в повечето случаи ще се изисква формуляр E104 за лица, които постъпват на работа, и формуляр E301 за лица, които търсят работа. Препоръчва се лицата да впишат във формулярите отчисленията, които са им направени за социални осигуровки, тъй като това ще улесни административните процедури по тяхното назначение.

6. Какво се разбира под признаване на професионални квалификации и кога се прилага?

Източник: Делегация на Европейската комисия в България

Това е признаване на квалификациите и професионалните титли, които едно лице трябва да притежава, за да може да упражнява дадена дейност (университетска диплома, квалификационни стажове, трудов стаж, държавни и/или професионални изпити, добро финансово положение; срещу лицето също така не трябва да е заведена процедура по обявяване на фалит и то не трябва да бъде осъждано).

Признаването на академична степен се използва в случаи, когато дадено лице желае да продължи образованието си.

Признаването на квалификациите се прилага в случаите, когато дадена професионална дейност е регулирана в страната-домакин. Регулирани професии са тези, за които лицето трябва да притежава дадена квалификация (напр. диплома, професионална титла, трудов стаж по специалността, държавен и/или професионален изпит).

7. Защо е необходимо взаимното признаване на професионални квалификации?

Източник: Делегация на Европейската комисия в България

Когато дадена професионална дейност е регулирана в страната членка, тя може да бъде упражнявана само от лица, притежаващи национални (издадени от страната домакин) квалификации. Затова е необходимо взаимното признаване на професионалните квалификации между страните членки.

В противен случай лицата, упражняващи дадени професии ще трябва отново да държат в страната-домакин много от изпитите за придобиване на професионална квалификация, които вече са държали в друга страна членка.

8. Задължени ли са страните членки да имат система за регулиране на професиите?

Източник: Делегация на Европейската комисия в България

С малки изключения, касаещи медицински специалности, страните членки не са задължени да регулират професионални дейности. Трябва да проверите дали Вашата професия е регулирана в страната, където възнамерявате да отидете и по какъв начин става признаването на професионалните квалификации.

9. Предвижда ли се преходен период при взаимното признаване на квалификациите?

Източник: Делегация на Европейската комисия в България

Разпоредбите на Общността за взаимно признаване на професионални квалификации влизат в сила от датата на присъединяването на дадена страна към ЕС, без значение дали от лицата се изисква разрешително за работа или не.

10. Автоматично ли ще става взаимното признаване на квалификации?

Източник: Делегация на Европейската комисия в България

Според законодателството на ЕО взаимното признаване на професионални квалификации ще става автоматично за занаятчии, търговци и селскостопански производители, които са придобили необходимия професионален опит в родната си страна.

Взаимното признаване е автоматично и за следните професии: лекари, стоматолози, медицински сестри, акушерки, ветеринари, фармацевти и архитекти; за тези професии са изготвени отделни (секторни) директиви, на базата на

координираните от страните членки изисквания за минимални приемливи условия на обучение и подготовка.

Признаването е автоматично за адвокати, упражняващи професията в родната си страна според съответната правна регламентация за нея.

Признаването не винаги е автоматично за други професии: зъботехници, инженери, физиотерапевти, парамедицински кадри, учители, счетоводители, финансови съветници, дизайнери, адвокати, упражняващи професията според регламентацията в страната-домакин и др.

Тези професии са включени в директивите за “Обща система за признаване на професионални квалификации”, където не се съдържат никакви изисквания за координиране на обучението на лицата. Ако дадена страна членка прецени, че съществуват съществени различия между квалификацията и професионалния опит, което едно лице е придобило в други страни членки и изискванията, които се прилагат от страната-домакин, тогава тя може да наложи компенсаторни мерки при разрешението за лицето да упражнява същата професия на територията на страната домакин. В такъв случай лицето може да избира между това да държи приравнителен изпит или неговата дейност да практикува под наблюдение за известен период от време.

11. Колко време отнема процесът на признаване на професионални квалификации?

Източник: Делегация на Европейската комисия в България

Страната-домакин трябва да вземе решение в срок от три до четири месеца след подаване на молбата за признаване; решението трябва да е обосновано и да може да бъде защитено пред съдебните инстанции.